בה:

מוחת מח.,בילה כ: ע"ש מנחות מח.,לקמן מה. [זבחים נה. מנחות

ה. ערכין כא. נדרים ד:], ג) ס"א ל"ג, ד) [ס"א גרסי"

ורבי וכן בערוך ערך פאה גרס כן], ה) לעיל דף כד: [סוטה כג.], ו) סוטה כג: לקמן ל. סא:, ו) ס"א ור"ל אמר ריב"ח, ה) [ערכין ה:], ע) ל"ל כדין,

י) ל"ל דבגילח על אחד משלשתן

הגהות הב״ח

(6) במשנה והשלמים

יקרבו שלמים: (3) רש"י ד״ה

לחיזריק: (ג) ד"ה בד״ה דמיוך: (ד) ד"ה גילה הד״ה עס ד״ה לו שמיחו קרוכיו:

גליון הש"ם

עיין ברד"ק ריש שמואל א׳

הוהות מהר"ר

רנשבורג

א] תום' ד"ה כבשי וכו' הבשר באכילה דאי. תיבת דאי

נמחק ונ"ב ואי: ב] בא"ד לא מחסשר שלא לשמן ול"ל.

תיבות ול"ל נמחקו ונ"ב ול"ע.

א"מ: ג] בא"ד דהתם כנשים מעיקרא. מיבת מעיקרא ממחק. ונ"ב מיקבעי: ד] ד"ה

דתנן וכו' דלה תימה דוקה גלה. נמחה תיבת גלה:

מתני' ואין האשה מד

תנא דידן סבר כי דאיזדריק: (ג) ד"ה בד"

משום הפסד קדשים. שאם יפר לה קודם זריקה ושובי אינה לריכה לקרבנות הללו ואסור לזרוק דם ופריך אמאי איכא הפסד יפר לה ולזרוק דמו שלא לשמו ויותר הבשר באכילה

> שוב אין עומדין לשמן ואפילו יזרוק דמן סתם כשרין דסתמא [שלא] לשמן קיימי וה"ק יזרק דמו דסתמא שלא לשמן קיימי אלא לשם שלמי נדבה כיון דאינה עוד נזירה: בבשר עצרת ששחשן. שלה לשם

> עלרת או ששחטן לפני עלרת בערב עלרת או לאחר עלרת: הדם יזרק. ביו"ט עלמו וקאי ארישא² שלה לשמן (הו) לשס שלמי נדבה וע"י כן הותר הבשר באכילה אן דאי לית ליה נדרים ונדבות קרבין ביו"ט א"כ לא יקטיר אימורים עד הערב ולא יאכל הבשר עד הערב [דכל כמה] דלא מיקטרי אימורין בשר לא מישתרי באכילה ומ"מ כי נמי אין . נדרים ונדבות קרבין ביו"ט מותר לזרוק הדם: ואם היתה שבת לא יזרוק. דהוי כמו תיקונו מדרבנן ואסור אלמא [מותר] לזרוק הדם שלא לשמן וא״ת אמאי לא מייתי מתני' (לעיל דף כד.) עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו לשלמים וי"ל דלא דמי דהתם בשעת שחיטה היפר לה ובין בזריקה ובין בשחיטה עומד שלא לשמן אבל הכא דבשעת שחיטה היה עומד לשמן ועתה בשעת זריקה עומד שלא לשמן לא מיתכשר שלא לשמו בן ול"ל דלהך כבשי עלרת נמי לא דמי דהתם לא נשחטו לשמן אבל הכא כיון דנשחטו לשמן [שמא] כיון דנשחטו לשמן דלא מכשרי שלא לשמן דבפ' התכלת (מנחות דף מו:) מיבעיא להש"ם החי כבשים ששחטן לשמן ואבד הלחם מהו שמרוק דמן של כבשים שלה לשמן כוי וח"כ הה דקאמר יזרוק מיירי שנשחטו⁸ שלא לשמן ול"ל דלא דמי דהתם כבשים

תנא דידן סבר כיון דאיזדריק עלה דם לאלתר שריא בחמרא והא לית לה ניוול ור"ע סבר אפי' אישתחימת בהמה אינו יכול להפר משום הפסד קדשים מתקיף לה רבי זירא ואמאי לזרוק דמן שלא לשמן ויתיר בשר באכילה מי לא יחלניא יכבשי עצרת ששחטן שלא לשמן או ששחמן לפני זמנן או לאחר זמנן הדם יורק והבשר יאכל ואם היתה שבת לא יזרק ואם זרק הורצה להקטיר אימורין לערב אמרי אי דשחם עולה או שלמים ה"ג' אלא הכא במאי עסקינן כגון ששחט חמאת ברישא כדתנן יאם גילח על אחת משלשתן יצא: בד"א בתגלחת מהרה אבל בתגלחת מומאה יפר (מפני שיכול לומר אי אפשי באשה מנוולת) ור"מ אומר אפי' בתגלחת מהרה יפר מפני שיכול לומר אי אפשי באשה מגלחת: ות"ק אמר לך אפשר יבפאה נכרית יור"מ סבר בפאה נכרית איידי דזוהמא לא ניחא ליה: מתני' סיהאיש מדיר את בנו בנזיר פואין האשה מדרת את בנה בנזיר כיצד יגילח או שגילחוהו קרוביו מיחה או שמיחו קרוביו ההיתה לו בהמה מופרשת החמאת תמות והעולה תקרב עולה (*) ושלמים יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד וְאִיגן מעונין לחם היו לו מעות מתומין יפלו לנדבה מעות מפורשים דמי חָמאת ילכו לִים המלח ילא נהנין ולא מועלין ידמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן מעונין לחם: גמ' איש אין אבל אשה לא מאי מעמא ר' יוחנן אמר

אבד לחם נמצא הזבח מיפסיל והוי כמו אבד° אבל הכא כיון דסתמא כשר כמו לשמן כדאמר בריש זבחים (דף ב:) השתא נמי דשחטן לשמן ומשום יי חקנה נעשה כאילו נעשה יי סתמא לענין להחיר לזרוק דמן: [אי דשמט עולה או שלמים הכי נמי לר"ע דליכא הפסד]:

אלא [הב"ע] דשחט חטאת [ברישא]. דאין לו תקנה לזרוק שלא לשמן דחטאת מיפסל שלא לשמן לשום שלמי נדבה דחטאת אינו בא נדבה: דתבן אם גילח על אחת מהם יצא. כלומר ולכך אמר מ״ק דכי מרק אחד מן הדמים אפילו חטאת דאיירי ביה ר״ע דאינו מיפר דמותר מיד לשתות יין שהרי מגלח על אחת מהן או חטאת או עולה או שלמים וליכא ניוול ולכך הולרך לאיתויי ראיה לכך [דלא מימא] דוקא ד! גלח על השלמים הוא דתנן במתניתין נזרק אחד מן הדמים דדוקא ה! מן השלמים יצא דכתיב וגלח הנזיר פחח אהל מועד וקאמר "דבעלצי יצא על אחד משלשתן ובפרק איזהו מקומן וזכחים דף נה.) מפרש לה דמקיש חטאת עולה ושלמים בי: ה"ג ארידר דווהמא. בהסיי זוהמא ואינו מגופה מגני לבעל ולא ניחא ליה: מתני הארש מדיר בגו בגזיר. שיאמר יהא בני מיר וימחילו מנין הימים מיד אפי׳ אין הבן יודע שאביו הדירו בטיר א״נ דמדיר בנו בטיר שילוה לבנו שיאמר הריני טיר: רארן האשה מדרת בנה בגויר. כדמפרש בגמרא: כילד ל״ג: גילס או שגלחוהו. דאין לך מחאה גדולה מזאת ולא מיבעיא גילח או שגלחוהו אלא אפי׳ מיחה או שמיחובו בדברים שאין רלונו שיעשה נזיר מתבטל הנזירות ובגמרא מפרש הטעמים ודוקא כשמיחו מיד כששמעו ואבלן אם לא מיחושו ושוב לימים מיחו אין בכך כלום אחרי שהתחיל הטירות ובתוספתא (פ"ג) קתני בהדי הני או שהביא ב" שערות והא דלא תני במתני" משום דשתי שערות מבטלות המזירות אף אחר שהתחיל כבר למנות כמה ימים מטיריז אבל הני דהכא דגילה ומיחה היינו בתחילת שמיעת המירות ואפי׳ אם נאמר תגלחת ומחאה מבטלין [לאחר] שמיעה אפי׳ [הכי] ניחא דלא חנא דבפלוגחא לא קמיירי דבגמ׳ פליגי בה רבי ור׳ יוסי בר׳ יהודה א"נ דלא קחני אלא מידי דביד אדם לבטל המירות: היתה דו בהמה מופרשת. כדלעיל: גמ׳. אשה דא. דקתני אין האשה מדרת בנה בנויר: הלבה, למשה מסיני בנויר: (שייך לדף כט) בדר לחגבו. ומדרבנן: בגר אין בתו לא. דכך הלכה היא צנו דשייך במצוח לכשיגדל מוטל על האב לחנכו אבל בתו לא חימה הא דאמר בעלמא (יבמוח דף קיד.) קטן אוכל נבילוח אין ב"ד מלווין עליו להפרישו והאמרפי [ריב"ח] אף לחנכו לעשוח מלוה מוטל על האב וי"ל דחינוך לא שייך אלא להוהירו לעשוח ולקיים מלוה אבל להזהיר מלעבור אין זה חינוך וההוא דפרק בתרא דיומא (דף פב.) היינו קיום מלוה ועניתם עוד אומר ר"י דחינוך לא שייך אלא באב אבל באיניש אחרינא לא שייך והכא אמרינן בתו לא והתם אמרינן אחד תינוק ואחד תינוקת מחנכין אותם להתענות ביוה"כ ולריך לחלק בדבר: בנדרים. לא אשכחן 20 דאינו מדיר בנו בנדרים כגון להביא קרבן או שקבל 12 עליו לקיים מצות סוכה ולולב: כמבר בל חיבוך דלא חשיב. כגון חינוך דנזירות בזיוני הוא דמגלת שערו ולא ניחא י] [ליה לבניה] הילכך יכול למחות ויש גורסין דלא חשיבא 22

יהלכה היא בנזיר יורבי יוםי ברבי חנינא

וה"פ כל חינוך הוא להחשיבו וזה בזיונא הוא לו זו מש"ה מגלח: ועביד הקפה. כלומר ושרי לעשות הקפה דהלכה הוא: הקפת כל הראש מדרבגן. זמן התורה מותר: והא מייתי חודין בעזרה. כשמלאו ימי חירות טהרתו דמייתי חטאת דאינו בא בנדבה דמעולה ושלמים לא קשיא דבאים בנדבה: הסבר

> חכמים מתפרשי׳ ממנה דבזריקה א׳ מן הדמים הותרה ביין: ות״ק אמר לך. אפשר לה בפאה נכרית הלכך לא הוי תגלחת נוול: ידובים מהוש ש לבובור בבו קור א כן והוב טרותור בין הידוב קור את המהידובים התיבשהו המהידובים הידובים הידובים המה ורי (מאיר) סבר דמזוהם כניני הבעל שתתן אשתו על ראשה שער אשה נכרית: האיש מדיר את בנו בנזיר אע"פ שהוא קטן וכל דין נזיר עליו ומביא אביו קרבנותיו ואם נטמא מביא קרבן טומאה. והאי מדירו כגון שאוי תהא נזיר אי נמי שאומר לבנו

(ב) ולסגא דידן. כיון דאיזדריק עלה אחד מן הדמים לאלתר אשתריא בחמרא ולית לה ניוול וכיון דלית לה ניוול אינו יכול לומר אי אפשי בחשה מנוולת: חינו יכול להפר משום בזיון קדשים. דהוחיל ש) מן הזבחים שנובחו שלא לשמן דכיון² דהיפר לה ואינה עוד נזירה ואין הבעלים מתכפרים בו אין הבשר נאכל: מחקיף לה ר' זירא

אמאי. הוי בזיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויתיר בשר באכילה בזריקת דם שלה לשמן: מי לה פנן הדם יורק. שלה לשמן: וחם היתה שבת לא יורק. לפי שאין הבשר נאכל בשבת שאין לליית קדשים דוחה את השבת: ואם זרק הורלה. ובלבד שאימורין מקטיר לערב: אי דשחט עולה ושלמים. ברישה ה"נ דהפשר למיהוי להו תקנתא בזריקה אלא הכי קאמינא לך כגון דשחט חטאת ברישה דהי מיפר לה בעל תו לה הוי ליה תקנתא דה"ל כחטאת שנתכפרו בעליה: ומנה תימרה דכל מאי דבעי שחיט ברישא כדתנן אם גילח על אחת משלשתן ילא: בד"ח. (ג) כיון דמרק עליה חחד מן הדמים אינו יכול להפר בתגלחת טהרה הואיל ושותה יין בו ביום וכדאמרן: אבל בסגלחם טומאה. אע"פ שמרק עליה אחד מן הדמים יפר. ר"מ אומר אפי׳ בתגלחת טהרה כו': ות"ק אמר לך. משום תגלחת לא אפשר להפר דלא הויא עליה מנוולת משום תגלחת דאפשר לה בפאה נכרית ומיחזיא כאינה מגלחת: ור' מחיר סבר בפחה נכרים חיידי דווהמא. דאית לה לא ניחא ליה

ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר אי אפשי באשה מגולחת: מתבר' גילה. בתוך ימי מירותו או שגילחוהו קרוביו בתוך ימי נזירותו או שמיחה הבן מוך ימי נזירותו ואפילו ביום אחרון:

אמר ג'ומעיקרא בשחיטת זבח ועיקר הזבח בלחם מתכשר הילכך כי לים המלח בכולן לא נהנין ולא מועלין לא נהנין מדרבנן ולא מועלין משום דלאו בני הקרבה נינהו: גמ' הלכה היא בנזיר. שהאיש מזיר ולא האשה:

(ד) או שמיחוהו קרוביו. הרי זה בטלה מירותו ודמי חטאת ילכו לים המלח: לא נהנין ולא מועלין. כדאמר מרח חטאות המתוח ודמי חטאת ההולכין

הקפה. א"מ:

הדמים דדוקא מן השלמים. נמחק תיבת מן ונ"ב גילת על. א"מ: ו] ד"ה קסבר וכו' ולא ניחא ליה לבניה. תיבות ליה לבניה נמחקו ונ"ב להו לבזותן

גלח. נמחק תיבת ג ה] בא"ד נזרק אחד לבניה נמחקו ונ"ב להו לבזוחן הלכך יכולים וכו' כל"ל. א"מ: ז] בא"ד כל חינוך הוא להחשיבו וזה בזיונא הוא לו. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד משום הכי מגלח ועביד

מוסף רש"י

כבשי עצרת. הנאים עם שתי כשב (ויקרא כג) בעלרת ועשיתם שעיר עזים אחד ועם ינוט ספיר פוס למה לחטחת ושני כנשים וגו' (ביצה כ:). ששחטן שלא לשמן. שנריד לשחטו לשם שלמי נבור ושחטן לשם עולה (שם). לפני זמנן. קודם עלרת, והם זמנן. הופרשו לשם כבשי עלרת (שם). אפרט מסט ככסי ענות (שם). לאחר זמנן. לחחר עלרת (מנחות מח.). הדם יזרק. שלח לשמן (שם). והבשר יאכל. דקיימא לן כל הזבחים שמבחו שלא לשמן כשרים ליקרב ונאכלין אלא שלא עלו לבעלים לשם חונה (ביצה כ:). ואם היתה שבת. אשלא לשמן קאי ועלרת ושבת היה. לא יזרוה. ועמנע דעפנע טימן, לא יחדק. דכיון דחידחי מקרבן לבור תו לח דחי שבת (מנחות מח.) שהרי אסור לבשל ולצלות היום מארי מסור לכסל ולכנות היה ולא יאכל מן הכשר (ביצה כ:). ואם זרק. ולא נמלך, הורצה להקטיר אימורין לערב. כלומר ויקטיר אימורין לערב ולא יקטירס היוס (שם כא.). אם גילח על אחת אם גילח על אחת משלשתן יצא. חטאת או עולה או שלמים, דג' קרבנות כתוביו בו ואמרינו בספרי דבי מעשה יחידי (ערכין כא. וכעי״ז נדרים ד: וזבחים נה. עי"ש).

אפילו לכשיגדל (סוטה כג.). גלח. אומו קטן שהזירו אכיו כמוך ימי מירוסו (דעיד כד:). מיחה. אף על פי שלא נמגלה בטלה נזירות (שם). יפלו לגרבה. ויביאו מהן עולות לקין המזכח דאין חוששין לדמי חטאת שבהן, כדלקמן שהלכה היא בנזיר כך (שם). ראיגן טערגין לחם. שאין כאן נזיר ואין אני יכול לקרות בו על כפי הנזיר (שם). הלכה היא בגזיר. הלכה למשה מסיני הוא

שיקבל עליו נזירות. ה"ג גלח או שגלחוהו קרוביו. ול"ג כיצד דכיון שגלח אין לך מחאה גדולה מזו. וכל היכא שמוחה או בהלטת עליו נזירות. ה"ג גלח או שגלחוהו קרוביו. ול"ג כיצד דכיון שגלח אין לך מחאה גדולה אין לך מחאה גדולה מזו. ומר מדנקט גלח משמע דוקא שעשה מעשה בגופו. ונראה דוקא כשמיחו מיד כששמעו. ובתוס׳ קתני או שהביא ב' שערות והא דלא נקט ליה במתני׳ משום דהבאת [ב' שערות) מבטלת אף לאחר ששמע ונתרצה אב' לה מהני אח"כ שכבר נתרצה וקבל עליו נזי׳: היתה לו בהמה מופרשת וכו׳ כדפרי׳ לעיל. מאי טעמא דאיש מדיר את בנו בנזי׳ וגם מ"ט דאשה לא: הלכה היא בנזי׳ כך נאמר הלכה למשה מסיני:

ממ א מיי׳ פט״ו מהל׳ פסולי מוקדשין מוקדשין . הלי"ט ב נ"ל היתר מכאן לשערות שהנשים נשואות נותנות בראשיהם. (יהושע בועו). בתשו' באר שבע סי' יח דחה

ראיה זו בשתי ידים והאריך בראיות לאיסור]: נא ג מיי פ"ב מהלי מירות הלי"ג [יד]: נב ד ה מיי שם הלי טו

ופ"ע שם הלי"ב: גר ו מיי' פ"ג מהל' מעילה :הל׳ ד ופ״ד שם הל״ג בד ז מיי׳ פ״ט מהל׳ טירות הלי״ב:

בה ח מיי׳ שם פ״ב הלי״ג:

הגהות התוספות

1. ל"ל שוב. 2. ל"ל ולאו דוקא לשמן דכיון כו'. 3. ל"ל דקאי חרישה א נייל הלה לשה 5. ל"ל קודם שעת. 6. תיבת כיון נמחה. 7. תיבת הא נמחה. כיון נמחק. ד. מיבת הא נמחק. 3. נדלי" היינו טעמא משוט דמיירי שנשחטו. פ. לייל אפד הבשר. 10. לייל משוט. 11. לייל נשחט. 12. לייל להכי קאמר דפגילת על אחד משלשתן ילא. 13. לייל דמקיש משלשתן ילא. 13. לייל דמקיש מטאת ועולה לשלמים. 14. ל"ל מטאת ועולה לשלמים. 14. ל"ל דיש בהם. 15. ל"ל או שמיחו קרוביו. 16. ל"ל לא מיחו מיד. קרובית, 16. צ"ע לא מייחו מיד.
17. צ"ע מודירות. 18. כאן
מס"ד ומה"ד קסבר בנו דשיין
כיר לצ"ל. 19. מיבת והאמר
נית ארל. 19. מיבת והאמר
נית ארל. 19. מיבת האמר
מחק וצ"ע והכא אמר.
20. מיבת אשכתן נוחק.
21. צ"ע שיקבל. 22. צ"ע

פי' הרא"ש

ואמאי ולזרוק דם שלא לשמן ויתיר בשר באכילה. דתנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן . כשרים אלא שלא עלו לשם חובה ולאו דוקא שלא לשמן . ה"ה אפי' בסתמא (מידי) (נמי) דאין סתמן עומדים לשמן אחר שהפר לה בעלה: כבשי עצרת ששחטן שלא לשמז. שלא לשם שלמי עצרת: או ששחטן לפני זמנן . או לאחר זמנן. לפני עצרת או . לאחר עצרת אפי׳ שחטן לשמן הדם יזרוק והבשר יאכל. אפי׳ בו ביום למ״ד נדרים ונדבות קרבים ביו״ט מקטיר האימורי׳ ביום ואח״כ יאכל בשר. ולמאן דלית ליה דנדרים ונדבות קרבים ביו״ט. יקטיר האימורים בלילה ואח״כ יאכל (האמורים) [הבשר] ומי׳ הדם צריך לזרוק ביום שלא יפסול בשקיעת החמה: ואם היתה שבת לא יזרוק ואע"ג דזריקת הדם אינה אסורה אלא מדרבנן י כדאיתא פ׳ אלו דברים ואפ״ה החמירו חכמים משום דתקוני ודמי לאין מגביהין תרומות ומעשרות [בשבת ויו"ט]. ואם זרק הורצה להקטיר אימורים לערב דהיום אינו אינורים לעוב דוריום אינו יכול להקטיר. אלמא דזורקין דם כבשי עצרת בשביל דבר שלא היו עומדים לכן קודם שחיטה: הכא במאי עסקינן כגון דשחט חטאת שפסולה שלא לשמה. דתנז אם גילח על אחד משלשתן יצא אלמא על איזה מהן שגלח בטל . נזירותו. ומיירי שהביא חטאת תחלה וטפי הו״ל לאתויי רישא דקתני היה מביא חטאת עולה ושלמים אלמא דחטאת באה תחלה. אלא דניחא ליה לאתויי הך מתני′ שדברי